

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chronologia Christiana

Herbipoli, 1694

Sæculum III. Ab Anno 200. ad 300.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65495)

redactus sit. An. 175. * Smyrna Urbs
 Asiæ terræ concussione obruta 182. *
 Ingens per totam Italiam Pestilentia,
 quæ Romam ita depopulata est, ut
 diebus singulis duo corporum millia
 humarentur 189. * Templū Pacis cum
 magna Romæ parte & cum omnibus
 spoliis templi Hierosolymitani à *Ve-*
spasiano ibidem repositis in cineres re-
 ductum est.

SÆCULUM III.

AB ANNO 200. ad 300.

§ 1. Romani Pontifices.

XVI. **S** ZEPHYRINUS Natione
 Romanus ex Patre Abun-
 do Electus A. Chr. 203.
 Martyrio coronatus A.C. 221. die. 26.
 Aug. Ecclesiam fortiter defendit ad-
 versus quatuor Imperatores quos su-
 stinuit, *Septemium Severum, Anto-*
nium Caracallam, Macrinum & An-
toninum, Heliogabalum. Item contra
 hæreticos *Montanistas, & Tertullianū* à
 Pro-

Proclo seductum. Constituit ut omnes Christiani annorum duodecim Eucharistiam in Die Paschatis sumerent.

XVII. S. CALIXTUS I. Roman. Electus A. 221. Martyrio coronatus An. 226. D. 14. Octob. Ædificavit permissu *Alexandri Imp.* Templum B. M. Virginis trans Tyberim in eodem loco hospitij illius publici, in quo nascente in terris Christo, fons olei purissimi scaturivit, Christum Significans. *Polydor: L. 5. c. 6* Jejunia etiam 4. temporum ab Apostolis tradita Decreto sancivit, ut in ijs ordines sacri conferrentur.

XVIII. S. URBANUS I. Natione Romanus electus A. 226. Martyrio coronatus A. C. 233. die. 25. May. Hic Urbanus præcipuas Romanorum familias ad Christum convertit, quos inter Cæciliam, Tiburtium, Valerium & Maximum. Hoc tempore cœpit primùm Romana Ecclesia prædia Possidere, de quibus S. Urbanus Clericis & Notariis, qui gesta Martyrum conscribebant sumptus deputabat, antea

antea enim Ecclesia vivebat ad instar Apostolorum pecunias tantummodo recipiens pro egenis. Ceperunt sub hoc Pontifice vasa fieri Argentea & aurea pro Sacrificio.

XIX. S. PONTIANUS Romanus electus A. 233. Martyrio coronatus A. 237. die 19. Novembr: cum *Alexandri* Imper: jussu in *Sardiniam* relegatus fuisset, Martyrium tandem sub *Maximino* consecutus est.

XX. S. ANTHERUS Græcus Martyr, electus A. 238. & vix Menses sedit ac in mercedem boni quod fecerat, Potificatum suscipiendo, à Maximino Martyrio coronatus est eodem an: 238. die 3. Jan: Verè qui illis sæculis *Episcopatum desideravit, bonum opus desideravit* juxta *Apost. 1. Tim. 3.* non enim alia hujus laboris merces sperabatur & dabatur quàm Martyriū.

XXI. S. FABIANUS Romanus admirabiliter electus A. 238. conspecta supra caput ejus Columbâ *Baron. A. 238. n. 6.* sub hoc *Philippus Arabs* cum filio *Philippo* Primus Imperatorum

rum

rum Christianus Baptizatus est, ita
Euseb 6. cap. 24. gazas Imperatori-
 as tradidit *Fabiano*, qui id circo à *Decio*
 Imp: interfici jussus ex odio Christi A.
 253. die 20. Jan: Ordinavit ut omni
 anno in Cœna Domini consecraretur
 Chryisma. Matrimonia prohibuit intra
 quartum consanguinitatis gradum.

XXII. S. CORNELIUS Roma-
 nus Martyr: Electus A. 253. cum ferè
 anno integro vacasset sedes ob *Decij*
 persecutionem. Martyr coronatus
 A. 255. die 14. Sept: Hujus Papæ in-
 signem virtutem prædicat *Cyprianus*.
 Cujus festum (licet sexennio modò
 post objèrit.) In eundem diem festum
Cornelij incidit & celebratur, ut simul
 conjunctis honoribus à nobis colan-
 tur in cœlis, qui conjunctissimi erant
 amoribus & familiaritate in terris.

XXIII. S. LUCIUS Roman: ele-
 ctus an. 255. Martyrio affectus Ro-
 mæ an. 257. 2. Mart. Decrevit ut E-
 piscopus duos ubique Presbyteros ac
 tres Diaconos haberet comites, qui te-
 stimonium Ecclesiæ redderent adver-
 sus hæreticorum calumnias. XXIV

XXIV. S. STEPHANUS I. Roman. electus an. 257. Martyrio coronatus an. 260. die 2. Aug. Visu simul & baptismo donavit *Lucillam* cæcam *Nemesij* Tribuni filiam. Ductus in Templum *Martis* suâ effecit oratione ut tonitruis fulminibusque dirupto Templo omnes huc, illuc, diffugerent. Rursum autem quæsitus in Crypta ad Altare missam celebrans inventus est, quam ubi constanter perfecit, in suademum fide obruncatus est.

XXV. S. SYXTUS II. Græcus Atheniensis M. Electus A. 260. Martyrio affectus A. 261. die 6. Aug. Philosophus fuit insignis Græciæ, sed celebrior post conversionem. Idem ille est, ad quem S. Laurentius, cum plebendum educeretur, conversus dixit: *quo progredieris sine filio Pater?* & Vaticinium accepit de vita Paulò post Martyrio conlummandâ.

XXVI. S. DIONYSIUS I. Græcus. Electus A. 261. obiit 272. die 26. Decembr: Variant Autores. *Genebrardus* Martyrem appellat, sed *Martyro-*
tyro.

tyrologium Romanum Confessorem. Ab hoc Ecclesiæ, Cœmeteria, & diœceses restauratæ, post eam, quam persecutio intulerat, confusionem.

XXVII. S. FELIX I. Romanus, elect: An. 272. Martyrio coronatus An. 275. d. 30. Junij sub *Aureliano* movente IX. persecutionem. Constituit sub præcepto (jam enim id fieri consueverat, sed non ex præcepto) ut missa super SS. Martyrum sepulchra, aut reliquias celebretur.

XXVIII. EUTYCHIANUS Tuscus elect: An. 275. Martyrio affectus An. 283. d. 8. Dec: postquam ipse propriis suis manibus 342. Martyres tumulo mandasset. Statuit ut secundum Apostolicas traditiones super altare benedicerentur racemi, alique, terræ fructus, idque, ut credibile est, ad corrigendum errorem Manichæorum, qui illos à malo principio ortos esse docebant.

XXIX. S. CAJUS five Gajus Dalmata consanguineus *Diocletiani*, à quo etiam palmam martyrij accepit. An.

296, die 22. April: ob *Susannam* ex *Gabinio* fratre neptem, quæ *Galerij Maximiniani* connubium à *Diocletiano* expetitum recusârat. Ditavit suos nepotes & neptes non aliis divitiis, quàm **Martyrio**: hoc Sanctissimo nepotismo **Celeberrimus**.

XXX. S. MARCELLINUS Romanus, quem aliqui perperam cum *Marcello* ejus successore confundunt, Martyrio affectus An. 304. die 26. Aprilis. Hic à *Diocletiano* compulsus incensum posuit Idolis, postea factâ Synodo in *Campania* à 180. Episcopis, cinere aspersus caput & cilicio indutus Pœnitentiam egit, sed renuente Synodo Pontificem summum judicare, ipse ad *Diocletianum* se conferens, & audacter exprobrans impietatem, strenuè capitis obtruncationem pro fide toleravit, unâ cum *Claudio, Cyrino, & Antonino*.

S. 2. *Romani Imperatores.*

XXII. **A**NTONIUS GARACAL-
LA

LA defuncto Patre *Septimio Severo* Imperium occupavit unà cum fratre *Getà* quem Paulò post in matris gremio perimi iussit, nam rectè *SENECA* *neo regna Socium ferre nec tæda sciunt.* Magiæ deditus: operâ *Macrini à Marciano* Centurione confossus Anno C. 219 æt. 29. SYMB: *ejus Omnis in ferro Salus* SYMB: *GETÆ Nulla Fides Regni.*

XXIII. *OPILIUS MACRINUS* unà cum filio *DIODUMENO* conciliatis militum animis Imperator creatur, sed non prius annum unum & menses duos imperârunt, quàm eorum crudelitate exacerbati milites necem utrique intulerunt A. C. 220. SYMB. *Ferendum ac sperandum.*

XXIV. *HELIOGABALUS* qui & *AVITUS* dictus Item *EL'AGABALUS* vel *MARCUS AURELIUS ANTONINUS* *Carcalla* filius, in gentibus vitiis imperium dedecoravit, Senatui populoq; execrandus in Latrinâ cum matre occisus in Tiberim mergitur A. C. 224. ætat. 18. SYMB: *Suus quisq; heres optimus.*

XXV. *AURELIUS SEVERUS*
ALE-

ALEXANDER miro omnium consensu acclamatus est Imperator: Princeps strenuus & pius, inter Christianos enutritus, illud in operibus publicis scribi iussit *quod tibi non vis fieri alteri ne feceris*. Victor fuit ARTAXERXIS PERSÆ Moguntix *Maximini* iussu cum matre MAMMEÂ interimitur. optimè affectus erat Christianis, nisi à *Domitio Ulpiano* acerrimo hoste Christianorum in contraria seductus fuisset. A. C. 237. SYMB: *Quod tibi, hoc alteri.*

XXVI. JULIUS MAXIMINUS Thrax qui olim pastor fuerat fit Imperator, sed nondum redux è Germania in Italiam, cum frustra Aquileiam obsideret, à militibus obtruncatur unà cum filio A. 240. SYMB: *quò major, hoc laboriosior*. Imperator fuit ferocissimus, qui sextam persecutionem concitavit adversus fideles Christi.

XXVII. PUPIENUS MAXIMUS & CÆLIUS BALBINUS cum Imperij gubernacula invitis militibus susciperent vix regnare ceperunt, & mox

AB ANNO 200. AD 300. 39

vivere desiérunt, à militibus occisi,
SYMB: PUPPIENI: *qui timetur timet: Et*
SYMB: BALBINI: *bonis nocet, qui malis*
parcit.

XXVIII. M. ANTONIUS GORDIANUS Princeps virtuosus, fraude *Philippi* & ambitione (qui erat Imperij socius) per milites in tentorio obtruncatus est A. Chr. 245. ætatis 23.
SYMB: *Ultorem ulciscitur ultor. & aliud: omnis vita supplicium. Vox illius frequens, miser est Imperator apud quem vera iacentur.*

XXIX. PHILIPPUS ARABS tamen si scelere Imperium acceperit, pœnitentiâ tamen optimus Imperator effectus unâ cum filio suo *Philippo* quem Augustum renuntiavit. Fidem Christianam ex Imperatoribus Romanis primus professus est, & baptizatus A. 249. Luxuriæ Seminaria sustulit. Insignis obedientiæ dedit exemplum quando jubente FABIANO in Ecclesiam non est intromissus, priusquàm se humiliter in ordine Pœnitentium constituisset. Veronæ demum occisus
Anno

Anno 253. SYMB: hujus *Multa nec apta.*

XXX. DECIUS I. TROJANUS sævissimus in Christianos: unà cum filio in prælio commisso ex insidiis & proditione *Ubiij Galli* occiditur in bello Gothico 254. SYMB: *Apex Magistratus Autoritas.* Princeps in omnibus malus, sed prudens in armis.

XXXI. C. UBIUS TRIBONIANUS GALLUS cum filio suo *Volusiano* imperium invadit, sed ambo ab *Emiliano* perempti A. C. 257. SYMB: *Nemo amicus, idem, & adulator* Successit *Emilianus*, sed quarto post mense & ipse à militibus trucidatur: SYMB: ejus: *Non gens; sed mens.*

XXXII. VALERIANUS & GALLIENUS ejus filius; ille septuagenarius à *SAPORE REGE* Persarum captus fervire debuit loco *Scabelli* in equo ascendendo, & tandem excoriatus & sale conditus vitam finiit: SYMB: *non acerba sed blanda.* *Gallienus* autem imperio neglecto se totum voluptatibus mancipavit, huic triginta tyranni imperium

AB ANNO 200. AD 300. 41

perium, & *Claudius Flavius* per *Cecropiam* vitam abstulit an. 269. Uterque
osor Christianorum SYMB: *Gallieni:*
propè ad summum, propè ad exitum.

XXXIII. CLAUDIUS II. ob Chri-
stianos dirè vexatos peste corripitur
A. C. 271. SYMB: *Rex vive Lex.* QUIN-
TILIUS *Claudij* frater die Regni 17. à
militibus occiditur.

XXXIV. DOMITIUS VALERI-
US AURELIANUS obscuris parenti-
bus natus *Syrmij* Reginam Orientis *Ze-
nobiam* ante currum suum in triumphū
duxit: brachio per miraculum riges-
cente, edicto contra Christianos sub-
scribere prohibitus fuit: Persecutio-
nis tamen auctor fuit, & Oriente re-
cepto SOLI templum condidit: à suis
interfectus A. 278. SYMB: *Quò major
eò placabilior*

XXXV. M. CLAUDIUS TACI-
TUS mense regiminis sexto moritur:
SYMB: *Sibi bonus, aliis malus.*

XXXVI. ANNIUS FLORIANUS
Regnum quasi Jure hæreditario inva-
dens Tharsi à suis trucidatur post Men-

C

ses

tes duos A. 279. SYMB: *Injuria unius,
vina multorum.*

XXXVII. AURELIUS PROBUS
Gallias liberavit, tyrannos delevit &
Germanorum 400000. profligavit.
SYMB: *Pro stipe labor.*

XXXVIII. AURELIUS CARUS
cum *Carino* & *Numeriano* filijs obiit A.
285. SYMB: NUMERIANI; *Cedendum
multitudini.*

XXXIX. DIOCLETIANUS AU-
LUS VALER: cognomento *Jovis*, as-
sumpsit in throni socium *Valer: maxi-
mianũ* cognomento *Herculem*, ejusdem
cum socio crudelitatis in Christianos,
Primus fuit qui se ut DEUM adorari
imperavit. SYMB: ejus: *Nihil difficilius
quàm benè imperare* SYMB: MAXIMINI-
ANI: *tutum silentij premium*, hic laqueo
tandem sibi vitam finivit, & *Diocletia-
nus* privatus contabuit.

S. 3. Concilia.

TRia prima Concilia Carthaginen-
sia A. 258. *de rebaptizandis ijs qui
ab hæreticis fuerant baptizati*, Reproba-
ta.

ta. Concil: Antiochen: I. 265. & II. 273
 contra *Paulum Samosatenum* capitalem
 hostem Divinitatis JESU CHRISTI.

§. 4. Schismata.

N *Novatianus* à *Novato* hæresiarcha
 impulsus *CORNEL: PONTIF:* obsti-
 tit, & scidit Ecclesiã sparsis calumniis
 in *CORNELIUM*, quæ brevi dispulsæ
 sunt. Alterum Schisma conflavit *feli-*
cissimus contra *S. Cyprian:* eodem tem-
 pore, docens admittendos esse quos-
 vis lapsos ad Ecclesiam, etiam absq;
 ulla pœnitentia.

§. 5. Propagationes Fidei.

G *Allia* sub *Severo* Imper. plenius.
Arabia per *Origenem*, *Scotia* sub
Donaldo Rege. *Scandia* sive *Gothia*, *Sue-*
tia, *Norvvegia*, *Philipp* Imp: Pater &
 Filius sacra Christiana suscipiunt.

§. 6. Persecutiones Fidei.

V. *Severian.* 204. Passus in ea *S. Ire-*
neus VI. *Maximini* 237. VII.
Decij 253. continuata à *Gallo* & *Volu-*
fiano 254. VIII. *Gallieni* & *Valeriani* in

qua passi SS. *Sixtus* Papa, *Laurentius*,
Cyprianus 261. IX. *Claudij* Imp. 270.
 & mox *Aureliani* X. *Diocletiani* & *Ma-*
ximiniani eaque atrocissima, quæ tam
 dira fuit ut spatio 30. dier. ad 22. mil-
 lia Christianorum occubuerint; Neq;
 per illud tempus integrum fuit fide-
 libus quicquam vendere vel emere nisi
 thus prius obtulissent idolis quæ dedi-
 tâ operâ iis in locis statuebantur ubi
 ementium & venditium conventus fie-
 bant, & erant satellites destinati qui
 neminem sinebant molere aquamve
 haurire nisi prius idolis sacrificâisset.
 viginti Christianorum millia Nico-
 medix intra Ecclesiam pro Christo
 ipsa natali Christi nocte concreman-
 tur. Urbs quoq; Christiana in Phrygia
 tota pro Christo patitur & igne con-
 crematur. à Magistratibus autem tot
 lanienas pertæsis, milites Christiani
 addicebantur operæ collocandæ in
 thermis *Diocletiani* Romæ, & *Maxi-*
imiani Carthagine extruendis? quibus
 perfectis nihilominus capite dampnati
 sunt.

§. 7. Sanctitate Clari.

S Leonides Origenis Pater 204. Ss. Perpetua & Felicitas 205. S. Barbara 250. S. Cecilia 232. S. Margarita 250. S. Apollonia 252. S. Christophorus 254. S. Agatha 254. S. Laurentius 261. S. Triphonia Vxor Decij 254. S. Sebastianus 289. S. Serena Vxor Diocletiani 290. S. Georgius 290. S. Gabinus Pater S. Susanna cognatus Diocletiani.

§. 8. Hæretici.

Tertullianistæ. Symmachiani seu Patritiani. Arabici. Agrippiniani seu rebaptizantes. Homouistæ. Origenistæ. Origeniani cognominati turpes. Metaneismonitæ. Esgeisitæ, seu Samsæi. Valesij seu Eunuchi. Novatiani seu Novatianenses, aliàs Cathari & Rebaptizant: Hydroparastatæ seu Aquarij. Noetiani seu Sabelliani aut Patripassiani. Angelici Apostolici aliàs Apotactici. Chiliastæ seu Millenarij. Paulianistæ seu Samosatani. Duo Manetis Præcursores, Scythianus & Buddas. Manichæi qui & Acuani, Matari, Catharistæ & Macariani. Apocaritæ, Dichartitæ & Brachitæ Hieracitæ. Abstinentes.

§. 9. Initia Religiosor. Ord.

S Paulus I Eremita, illorum unus, qui in persecutione Decij fugerant in solitudinem, ansam indè arripuit vitam Eremiticam amplectendi, quam

C 3

cœpit

cœpit an. ætat: Chr. 253. coluitq; ad
an. ætat: 113. Chr: 343. quo ultimo
anno *Paulum* invisit *Antonius Magnus*,
qui *Paulo* superstit annis 15.

§ 10. Initia Regn. & Princ.

ARTAXERXES Persarum imperi-
um restituit. *Quadi* & *Sarmata* per
GALLIENI ignaviam occupant *Panno-*
viam. *ZENOBI*A *Syriam* & *Phœniciam*.
SAPORES cœditur, cujus locum *ODE-*
NATUS *Palinyrænorum* Rex occupat.
Suevi, *Sarmata*, *Marcomanni*, *Geta*,
Alemanni & quinque trans tygrim
Provinciae Romano Imp: subjectæ.

§. 11. Instit. Sacror. Rituum.

Ritus sepeliendi &c. in Synopsi
Pontificum.

§. 12. Nova Reperta & Na- tales Urbium.

Instituta Annorum numeratio per
annos Imperij *Diocletiani*: quæ ad
annũ 332. duravit. *Philippolis* in *Thra-*
cia condita a *Philippis* Imp. *Aurelia*
in *Gallia*, ab *Aureliano* Imp. 273. *Ni-*
copo-

AB ANNO 200. AD 300. 49

copolis amplificata in Palæstina, & sic appellata: aliàs *Emaus* dicta.

§. 13. *Scriptores Sacri.*

Ammonius Origenes. S. Julius Afr
Minutius felix. D. Hyppolitus.
E. D. Cyprianus. E. D. Cornelius. P. D.
Potinus Diaconus. D. Gregorius Thaumaturgus.
E. D. Dionysius Alex: E. D. Zeno. E.
Dorotheus Tyrius. S. D. Cyrillus. D. Pio-
rius D. Victorinus Pictav. E. Arnobius
S. Methodius. S. Lactantius. S.

§. 14. *Natur. Discipl. Perit.*

IÆmilius. Papianus. Cajus & Marcel-
lus. Ulpianus Pomponius. Gordianus
Sabinus. Hermogenes. Africanus. Modesti-
nus. Celsus. Julius. Paulus. Triphonius-
Venatus. Alphenus. Florentinus. Callistra-
tus. Venulius. Severus, Papiniani quon-
dam Auditores, è quorum fragmentis Pan-
dectæ Justinianæ sunt contextæ. *Med: Q.*
Serenus Sammonicus. *Philos.* Alexander
Aphrodis. Plotinus. Ammonius. Amelius.
Longinus Malcus cognomento Porphyri-
us. Jamblicus. Ædesius. *philol.* Cenfori-
nus. H. Dio Cassius. Nicæus Herodianus.
Vulcatius Gallicanus. P. Oppianus. Ne-
mesianus. Olympius.

C 4

§. 15.

§. 15. *Sirategi & Prælia.*

MAuritus Dux Thebææ Legionis, postea Martyr.

§. 16. *Universitates & Schola Publica.*

Scholæ, Philosophica & Theologica Cæsareæ per *Pamphilium* Martyrem instituta.

§. 17. *Res Memorabiles & Eventus Tragici.*

O*rigenes* concinnat Hexapla & Octapla id est seriem octo columnarum cum totidem versionibus scripturæ. in prima & secunda erant duo textus Hebræi. In tertia Aquilæ versio. In quarta Symmachi in quinta LXX. interpretum. In sexta Theodosionis; in septima & octava, sua.*

Post hæc autem prodiit *S. Hieronymi* ex LXX. interpretibus in latinam linguam scripturæ sacræ versio, quæ nomen vulgatæ versionis obtinuit, quam omnis Christianitas tenuit, hodieque observat universalis & Catholica Ecclesia.*

Seve-

Severus Imperator in Angliam bellum movens ad vindicandas ab excursionibus barbarorum Provincias Romanas à mari uno ad alterum extruxit murum 32. millium passuum A. 208. * Diluvium in Africa. * Ignes nocturni *Carthagine*, Eclipsis solis horrida. A. 203. * Terræ motus usque ad eò horribilis, ut dehiscente terra civitates multæ cum populis absorptæ A. 243. * Annus Chr. 249. fuit Romæ fundatæ Millesimus solenniter celebratus. * *Roma* magna pars incensa nocturnis ignibus 249. * Itemque Amphitheatrum A. 254. Nec non templum Dianæ Ephesinæ. * Inundationes & Tenebræ. * Ingens Pests Provincias plurimas depopulatur per 10. annos, eodem ferè progressu quem habuit persecutio Imp: in Christianos per 10. ferè annos. Baron: circa annũ 255. *

Ephesi septem juvenes persecutionem *Decij* fugientes in antrum occluso à persecutoribus ostio ibidem obdormierunt, qui postmodum tempore *Theodosij* Imp: in sæculo quinto reclusi

50

SÆCULUM III.

si unam noctem se dormisse credentes apparuerunt, admirantes sacra Christiana jam publica ubique esse, sed & ipsi plus aliis omnibus admirationi,

SÆCULUM IV.

AB ANNO 300. AD 400.

§. 1. Romani Pontifices.

XXXI. **S** MARCELLUS I. RO:
 rexit Ecclesiam annis 5,
 à Maxentio compulsus in
 stabulo equos curare, ubi laboribus &
 inedia consumptus, ac cilicio cooper-
 tus obiit A. 309. die. 26. Jan:

XXXII. S. EUSEBIUS Græcus.
 Electus A. 309. obiit Confessor A. 311.
 ad Pontificatus honores supremos &
 excellentissimos nihil illi deesse visum
 quam Martyrij corona cui ferendæ
 aptissimus & paratissimus erat, nec de-
 erat nisi tyrannus. Jam enim tunc *Con-*
stantini Magni majestas & metus fe-
 rociam tyrannorum & *Maxentij* præ-
 cipue frænare cœperat, XXXIII.